

Л.А. ВЛАСЕНКО

Харківський національний університет радіоелектроніки, Харків, Україна,
e-mail: lara@rutrus.com.

А.А. РУТКАС

Харківський національний університет радіоелектроніки, Харків, Україна,
e-mail: andrew@rutrus.com.

А.Г. РУТКАС

Харківський національний університет радіоелектроніки, Харків, Україна,
e-mail: anatoly@rutrus.com.

А.О. ЧИКРІЙ

Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України, Київ, Україна,
e-mail: chik@insyg.kiev.ua.

СТОХАСТИЧНА ДЕСКРИПТОРНА ГРА ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

Анотація. Досліджено диференціальну гру переслідування у стохастичній дескрипторній лінійній системі. Динаміку системи описано стохастичним диференціально-алгебраїчним рівнянням у розумінні Іто. Розв'язки рівняння представлено у вигляді стохастичної формули варіації сталих через початкові дані та блок керування. Для отримання умов завершення гри використано обмеження на опорні функціонали двох множин, що визначаються поведінками переслідувача і втікача. Для побудови керування переслідувача, що гарантує приведення динамічного вектора системи на термінальну множину, застосовано метод розв'язувальних функцій. Результати проілюстровано на прикладі стохастичної дескрипторної системи, що описує перехідні режими у радіотехнічному фільтрі з випадковими збуреннями у вигляді білого шуму.

Ключові слова: стохастичне диференціально-алгебраїчне рівняння, вінерівський процес, дескрипторна система, диференціальна гра, радіотехнічний фільтр, білий шум.

Вивчається диференціальна гра переслідування у системі, динаміка якої описується стохастичним лінійним диференціально-алгебраїчним рівнянням. Останні, на відміну від явних рівнянь, не є розв'язними відносно стохастичного диференціала шуканого випадкового процесу. Системи керування, стани яких описують подібними рівняннями, називають стохастичними дескрипторними системами. Як і для явних систем [1, 2], в яких у процесі дослідження диференціальних ігор враховують випадкові збурення у вигляді білого шуму, виникає потреба у проведенні подібних досліджень для дескрипторних систем. Так, ігрові задачі Неша для стохастичної дескрипторної системи вивчались у [3]. Стохастичні диференціальні ігри розглядалися в [4, 5].

ЗОБРАЖЕННЯ СТАНІВ СИСТЕМИ

Уведемо позначення: $\Delta = \{(t, \tau) : 0 \leq \tau \leq t \leq T\}$ — трикутник на площині; $\langle \cdot, \cdot \rangle$, $\|\cdot\|$ — скалярний добуток та норма у відповідних просторах; E та 0 — одинична та нульова матриці належної розмірності; K^tr — транспонована матриця чи транспонований вектор; $L_2(0, T; \mathbf{R}^n)$ — простір вектор-функцій зі значеннями в $\mathbf{R}^n$, що сумовні з квадратом норми на $[0, T]$; $W_2^k(0, T; \mathbf{R}^n)$ — простір Соболева порядку k вектор-функцій з $L_2(0, T; \mathbf{R}^n)$, узагальнені похідні яких до порядку k включно належать $L_2(0, T; \mathbf{R}^n)$; $\{\Omega, \mathcal{F}, P\}$ — повний імовірнісний простір з неспадною сім'єю сигма-алгебр $\{F_t\}_{0 \leq t \leq T}$ ($F_s \subseteq F_t \subseteq \mathcal{F}$, $0 \leq s \leq t \leq T$); $\mathbf{M}$ — математичне сподівання відносно ймовірнісної міри P ; $w(t) = w(t, \omega)$ — m -мірний вінерівський процес на $[0, T]$,